

Enstitüsü	:	Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Dalı	:	Türk Dili ve Edebiyatı
Programı	:	Türk Dili ve Edebiyatı
Tez Danışmanı	:	Prof. Dr. Yakup Çelik
Tez Türü ve Tarihi	:	Yüksek Lisans – Haziran 2021

KISA ÖZET

ÜÇ ÇAĞ ROMANI ÇEVRESİNDE 1960 OLAYLARININ TARİHSEL KURGULANIŞ AÇISINDAN KARŞILAŞTIRILMASI

Süleyman Hasanoğlu

Siyaset, sahip olduğu şümullü alan içerisinde sosyal bilimlerin pek çok dalında itibar gören bir bilim olmuştur. Siyasetin, yönetim basamağının temelini oluşturması ve bu doğrultuda insanları merkeze alması, itibar edilen bir müessese olmasını oldukça kolaylaştırmıştır. Böylece, insanı merkeze alan diğer sosyal bilimlerle siyaset arasında iltisaklı bir yapı ortaya çıkmıştır. Tarih, felsefe, sosyoloji ve edebiyat gibi sosyal bilimlerle siyaset arasında sürekli bağlar oluşmuştur. Söz konusu bilimler, siyasetin etki alanından yararlanarak birçok çalışma yapabildiği gibi, siyaset de atıfta bulunan bilimlerden faydalanarak çok sayıda çalışma ortaya koyabilmektedir. Bu doğrultuda edebiyatla siyaset ilişkisine bakıldığında, iki unsur arasında büyük bir etkileşim olduğu görülmektedir. Edebiyat da siyaset gibi geniş bir kapsayıcılığa sahip olduğu için, bünyesinde pek çok unsuru barındırabilmektedir. Özellikle, bünyesinde bulunan roman türü aracılığıyla birçok hususu kurgusuna dâhil edebilmektedir. Romanın sahip olduğu geniş zemin ve teknik, bu durumu oldukça kolaylaştırmaktadır. Böylece romancı, iki unsuru rahat bir şekilde bir araya getirebilmektedir. İnsanı temele alan roman, onun etkilenmiş olduğu olayları da kendi yapısına katarak estetik bir alan yaratır. Etkilenilen olay politik veya sosyal olsun, her düzlemde romanın kurgusuna yerleşebilmektedir. Bunun sonucunda romancı; insan davranışlarıyla, meydana gelen olayları harmanlayarak ele alabildiği gibi, söz konusu unsurları dönüştürerek de eserlerini oluşturabilir.

Bu çalışmada Sırtlan Payı, Bir Gün Tek Başına ve Karanlığa Direnen Yıldız romanları üzerinden, yazarların 1960 olaylarıyla ilgili ortaya koymuş oldukları tarihsel kurgulama eğilimleri karşılaştırılarak benzerlikleri ve farklılıkları üzerinde durulacaktır. Yazarların, olaylara bakış açılarını yansıttıkları roman kişileri üzerinden sentezler yapılacaktır. Bu sentezler yapılırken siyasi, tarihi, sosyolojik ve kültürel yansımalar göz önünde bulundurularak ortaya koyulan düşünce ve eylemlerin arka planı temellendirilmeye çalışılacaktır. Aynı zamanda, olaylar çerçevesinde içine düşülen psikolojik durumlardan da yansımalar sunulacaktır. Çalışmanın bütünlük bir düzlemde anlaşılabilmesi açısından, olayların etki alanı uygun ana başlıklar ve alt başlıklar çerçevesinde ele alınarak tutarlı bir insicam yaratılmaya gayret

gösterilecektir. Bütün bunların ışığında; yazarların kurgulama yöntemlerinin, aynı olaylar anlatılsa dahi değişiklik gösterebileceği, kendi düşünce yapılarına göre farklı ölçüde şekillenebileceği sonucuna ulaşılabacaktır. Aynı zamanda, siyasi olayların, toplum üzerindeki en büyük yönlendirici odak olduğu, insanları kişilik olarak dönüştürebileceği ve ayrıştırılabileceği noktalara vurgu yapılacaktır. Söz konusu hususların meydana gelmesinde tarihsel, sosyolojik, psikolojik ve kültürel unsurların oldukça büyük bir etkiye sahip olduğu gözler önüne serilecektir.

Anahtar kelimeler: 27 Mayıs, İktidar, Muhalefet, Toplum, Politika, Roman

University	:	Istanbul Kültür University
Institute	:	Institute Of Social Sciences
Department	:	Turkish Language and Literature
Programme	:	Turkish Language and Literature
Supervisor	:	Prof. Dr. Yakup Çelik
Degree Awarded and Date	:	June-2021

ABSTRACT

Comparison of the 1960 Events in terms of Historical Fiction Around the Three Eras Novels

Süleyman Hasanoğlu

Politics has become a respected science in many branches of social sciences within its broad field. The fact that politics constitutes the basis of the administrative step and puts people in the center in this direction has made it quite easy for it to be a respected institution. Thus, a structure has emerged between politics and other social sciences that put people in the center. There have been constant ties between politics and social sciences such as history, philosophy, sociology and literature. The sciences in question can make many studies by making use of the domain of politics, and politics can produce many studies by making use of the cited sciences. Considering the relationship between literature and politics in this direction, it is seen that there is a great interaction between the two elements. Since literature, like politics, has a wide coverage, it can contain many elements. In particular, it can include many issues in his fiction through the novel genre it has. The wide ground and technique of the novel makes this situation much easier. Thus, the novelist can easily combine the two elements. The novel, which is based on the human, creates an aesthetic space by adding the events to its own structure. Whether the affected event is political or social, it can be embedded in the fiction of the novel at every level. As a result, the novelist; he/she can deal with human behavior by blending the events that take place, as well as create his/her works by transforming the said elements.

In this study, the similarities and differences will be emphasized by comparing the historical fictional trends of the authors about the 1960s events through the novels *Sırtlan Payı*, *Bir Gün Tek Başına*, and the *Karanlığa Direnen Yıldız*. Synthesis will be made on the characters of the novel in which the authors reflect their perspectives on events. While making these syntheses, it will be tried to establish the background of the thoughts and actions put forward by taking into account the political, historical, sociological and cultural reflections. At the same time, reflections will be presented from the psychological situations in the framework of the events. In order for the study to be understood on an integrated level, an effort will be made to create a consistent

coherence by considering the impact area of events within the framework of appropriate main headings and subheadings. In the light of all this; It will be concluded that the editing methods of the authors can vary even if the same events are told, and can be shaped differently according to their own mentality. At the same time, it will be emphasized that political events have the greatest guiding focus on society and can transform and differentiate people as personalities. It will be revealed that historical, sociological, psychological and cultural factors have a great impact on the occurrence of these issues.

Keywords: May 27, Governing, Opposition, Society, Politics, Novel

